

VELIKI IZAZOVI SRPSKE VLADE

Author: [Zeljko Cvijanovic](#)

Da li nova srpska vlast moze popraviti ekonomsku i politicku stetnu koju je naneo Milosevicev rezim?

Pred novom srpskom vladom nalaze se ogromni problemi u pokusaju da se rascisti metez koji je za sobom ostavio rezim Slobodana Milosevica.

Ona mora odrzati zajednicu Crne Gore i Srbije i zadržati Kosovo. Mora, takodje, da ekonomski oporavi unistenu privredu, da se resi organizovanog kriminala i odluci na koji nacin da isporuci ratne zlocince.

Za sada je goruci problem sukob na jugu Srbije, na granici sa Kosovom, gde naoruzani Albanci svakodnevno napadaju policiju i kidnapuju srpske civile.

Ovaj sukob odvlaci paznju predsednika Kostunice i buduceg premijera Zorana Djindjica od dugorocnih problema sa kojima bi oni zeleli da se pozabave.

Djindjic je napade Albanaca koji sebe nazivaju Oslobodilacka vojska Preseva, Bujanovca i Medvedje, OVPBM, ozenio kao jos jedan "pokusaj da se Srbija uvuce u rat".

Nova srpska reformska vlast se do sada uzdržavala od robusnijih rekacija, ali je inicirala snaznu diplomatsku inicijativu za reviziju Kumanovskog sporazuma kojim je okoncan rat na Kosovu.

Prema ovom sporazumu, na srpsko-kosovskoj granici uspostavljena je zona bezbednosti u sirini od pet kilometara koju kontrolisu snage NATO bez pravog prisustva srpskih snaga bezbednosti i naoruzanih Albanaca, osim lako naoruzane srpske policije. Medjutim, vecina napada OVPBM dolazi iz te zone.

Proslog meseca, komandant NATO snaga, italijanski general Carlo Kabidozu, rekao je da su povecani izgledi da se jugoslovenskoj vojsci dozvoli prisustvo u zoni bezbednosti.

"Zasto bismo Srbe zauvek tretirali kao neprijatelje", rekao je Kabidozu i najavio da ce NATO posle decembarskih izbora u Srbiji preispitati Kumanovski sporazum.

Ocigledno je da se za promenu sporazuma zalazu evropski partneri u NATO, jer je zona bezbednosti stvorena da bi se sprecila eventualna invaziju snaga Slobodana Milosevica na Kosovo, izgubila svaku svrhu. Medjutim, i posle izbora na kojima je pobedila reformska Demokratska opozicija Srbije, DOS, americka vlada je po tom pitanju suzdržana.

Situacija u kojoj su Srbi suzdržani, dok OVPBM nastavlja sa diverzantskim akcijama pogoduje jacanju radikalnih Srba.

Nacionalisticka Stranka srpskog jedinstva, SSJ, koju je osnovao prosle godine ubijeni Zeljko Raznatovic Arkan, na izborima 23.decembra sa 14 mesta usla je u srpski parlament. Mnogi analiticari smatraju da su tenzije na Kosovu i juznoj Srbiji pomogle uspehu SSJ, ciji je lider Borislav Pelevic vec zahtevao da se konstitutivna sednica srpskog parlamenta odrzi u Pristini, na Kosovu.

Milosevicevi socijalisti i radikali ultranacionaliste Vojislava Seselja optuzuju DOS kao krivca za krizu na jugu Srbije.

Radikalne izjave mogu se cuti i u redovima DOS. Jedan od lidera te koalicije, Momcilo Perisic, smatra da Kostunica nije ni trebao da zahteva promenu Kumanovskog sporazuma jer taj sporazum "ne treba ni postovati".

"Vojno-tehnicki sporazum je kapitulacija dela teritorije SRJ i nije ga trebalo ni potpisati", rekao je on. "Treba pozvati na odgovornost te koji su ga potpisali, pa sa svetom napraviti aranzman da se Kosovo vrati u sastav Srbije i Jugoslavije".

Do sada su Kostunica i Djindjic umesno obuzdavali zagovornike radikalnih resenja.

Obojica veruju da ce kooperativnom politikom prema svetu narednih meseci ojacati medjunarodni položaj Srbije i da ce pomoc iz inostranstva, koja se ocekuje nakon donatorske konferencije posvecene SR Jugoslaviji u martu, ekonomski ojacati Srbiju.

Ukoliko im to podje za rukom i ukoliko uspeju da zadrze Crnu Goru u zajednici sa Srbijom, oni se nadaju da ce biti u boljoj poziciji da pocnu pregovore sa Kosovom.

Zato je prioritetno pitanje nove srpske vlasti Crna Gora, odakle je vec stigao predlog za razresenje trogodišnje ustavne krize SRJ. Prema tom predlogu, crnogorski predsednik Milo Djukanovic se zalaze za koncept Srbije i Crne Gore kao dve potpuno samostalne drzave.

Nezavisnost pruza Djukanovicu jedinu sansu da ostane na vlasti. On je na svom putu ka samostalnosti otisao predaleko i tu, bez politickog samoubistva, nema povratka.

Poznat kao regionalni "mezimac" medjunarodne zajednice iz vremena Milosevica, Djukanovic je ozbiljno poljuljan padom jugoslovenskog predsednika.

Simpatije sveta okrenule su se prema Vojislavu Kostunici, a Djukanovic, otkako se pre tri godine izvukao iz Milosevicevog zagrljaja nije uspeo da formira demokratske institucije i ekonomski ojaca Crnu Goru. Umesto toga, stvorio je drzavicu koja opstaje zahvaljujui neprestalnom ubrizgavanju stranog novca koji vise sluzi za popunjavanje budzeta nego za obnavljanje privrede.

Djindjic i Kostunica ocenili su Djukanovicev predlog neprihvatljivim. Odmah su pristupili pravljenju kontrapredloga, koji je Djukanovic odbacio unapred optuzujui Kostunicu da "zeli iz Beograda da upravlja Crnom Gorom".

To neslaganje poslednjih nedelja udaljilo je Djindjica od Djukanovica, sa kojim je bio vrlo blizak i priblizilo ga Kostunici, sa kojim ga sada ujedinjuje stav da bi odlazak Crne Gore i dalji raspad drzave doveo do formalnog osamostaljenja Kosova i daljeg labavljenja veza Vojvodine i Sandzaka sa Srbijom. Djukanovicev odgovor na to pitanje glasi da "Crna Gora nece da bude talac Kosova".

Sledeci problem koji ocekuje Djindjicevu vladu je ekonomska stabilizacija zemlje. Veci deo dosadasnjih donacija iz inostranstva potrosen je za saniranje elektroenergetskog sistema koji se nalazi u stanju kolapsa.

Zato se u Srbiji velike nade polazu u martovsku konferenciju medjunarodnih donatora, posle cega bi mogle da pocnu opravke infrastrukture, na kojima bi se uposlio veliki broj radnika.

Medjutim, mart je znacajan po jos cemu. Na kraju tog meseca od srpske vlasti se ocekuje da Milosevica izruci Hagu ili ce izostati ekonomska pomoc.

U srpskoj vlasti, medjutim, niko ne zeli izrucenje Milosevica Hagu, ali su veoma raspoloženi da ga uhapsu i sude mu u zemlji, uz saglasnost Tribunala. Iako se Hag do sada nije slagao sa predlogom Beograda, utisak je da bi moglo doci do nekih ustupaka.

Poslednji u nizu velikih problema za novu vlast Srbije je borba protiv organizovanog kriminala. Goran Vesic, savetnik saveznog ministra policije, najavio je da ce nova vlast primeniti italijanski recept borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

"Najverovatnije ce se posebni tuzioci sa posebnim ovlasenjima baviti razotkrivanjem ogranizovanog kriminala", rekao je Vesic. "Tu nece i ne sme biti nikakvog kompromisa". On je najavio da ce posle formiranja vlade Srbije doci do "prociscavanja sudstva".

Ocigledno se pred novom vladom nalazi toliko prioriternih poslova da nece biti neophodno da se dugo ceka da bi se videlo da li nova srpska vlast zeli da potpuno razbije Milosevicevo nasledje, ili samo zeli da ga stavi pod svoju kontrolu.

Zeljko Cvijanovic je redovni dopisnik IWPR.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/veliki-izazovi-srpske-vlade>